

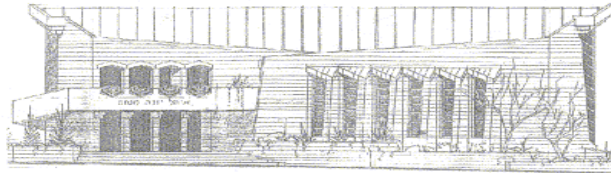
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דבר תורה מאת הרב דוד אברהם ספקטור לשבת פ' מסעי תשע"א בנושא:

בית שמש - עיר מקלט

שבת שלום !

מסופר שפעם נכנס אורח לבית-הכנסת וניגש אליו הגבאי ואמר לו: "שלום עליכם ר' ייד !
האם כבודו הוא כהן ?

לא, אינני כהן !

אולי לוי ?

לא אני לא לוי,

אני שלישי !

אכן כל יהודי הוא באמת שלישי, יהודי חשוב. ואפשר לומר שכל יהודי הוא גם קצת כהן וגם קצת לוי שנאמר: "ואתם ממלכת כוהנים". ואם כך נאמר על כל ישראל, אז כל שכן על תושבי בית שמש שמסופר בספר יהושע (כ"א, י"ג) שהיא עיר של כוהנים: "ולבני אהרון הכהן נתנו את... (שם ט"ז) בית שמש".

ומסופר במדרש איכה רבתי (ב') שבמשמרת כהונה של בית שמש היו שמונים אלף פרחי כהונה, כוהנים צעירים. תוסיף עליהם את שני ההורים ועוד כמה ילדים ואתה מגיע לעיר שלפחות רבע מליון תושבים. והיום יש בבית שמש כמאה אלף תושבים כ"י.
אכן בית שמש היא עיר של כוהנים אבל גם עיר של לוויים, כמסופר בספר שמואל (א, ט"ו), כאשר הגיע לבית שמש ארון הברית: "והלויים הורידו את ארון ה'... וישימו אל האבן הגדולה". ויחד עם זה בית שמש היא עיר של כל ישראל, של כל יהודי שהוא באמת שלישי, באמת חשוב, כפי שכתוב בהמשך: "ואנשי בית שמש העלו עולות וזבחו זבחים ביום ההוא לה'".

כל זה נוגע לפרשת ערי מקלט שנקרא השבת בפרשת מסעי.
פורמאלית ישנן רק שש ערי מקלט לרוצח בשגגה, אבל נוסף לכך יש עוד 42 ערי לווים שגם הם משמשות כערי מקלט כפועל בתנאים קצת פחות טובים לרוצח בשגגה.
בית שמש כאחת מצו ערי הכוהנים נחשבת כס לצורך זה, אחת מ-42 ערי הלוים שהן ערי מקלט דה פקטו, בפועל (ולפי המשך חכמה לה, יג רק בתקופת בית ראשון).
וכן כותב הרמב"ם (בהלכות רוצח ושמירת הנפש ח'ט): "כל (42) ערי הלוים קולטות (רוצח בשגגה) וכל אחת מהן עיר מקלט היא".
אם כן מה ההבדל בין ששת ערי המקלט הרשמיות לבין 42 ערי הלוים שבפועל הן גם ערי מקלט ?
ההבדל הראשון הוא שבששת ערי המקלט, נקלט כל רוצח בשגגה, אבל ב-42 ערי הלוים נקלט רק רוצח בשגגה "לדעת", שידוע שעיר זאת קולטת רוצח בשגגה.
הבדל שני הוא (רמב"ם שם) שרוצח בשגגה הגר באחת מששת ערי המקלט אינו משלם שכר דירה, לעומת זה רוצח בשגגה שגר באחת מ-42 ערי הלוים משלם שכר דירה לבעל הבית. אין ספק שכדי לקלוט בעיר אוכלוסיה כזאת של רוצחים בשגגה, יש צורך בעיר אוהבת אדם באשר הוא.
ולכן בחרו דווקא בערי לווים שכותב עליהם בספר החינוך (פ' מסע, מצווה ת"ח):
"כי בהיותם אנשי לבב, ידועים במעלות המידות... ידוע לכל שלא ישנאו הרוצח בשגגה ולא יגעו בו."
כמו אז, כן היום אנשי בית שמש בכלל ואנשי קהילתנו בפרט הם אנשי לבב, אנשים לבבים ידועים במעלות המידות.
בזכות בלבביות הזאת, אני נמצא עכשיו כאן בבית שמש. בחוש אני רואה איך כל ביקור אצל החולה לוקח חלק מהמחלה ומבריא ומשמח את החולה. היום יש ב"ה רפואה למחלה שלי והיא השתלת מח עצם תוך כחצי שנה כאשר רוב הטיפול הוא בבית וביצוע הטיפול הוא בבית חולים ואפשר רוב הזמן לתפקד כמעט רגיל, בהתאם לכוחות, כמובן.
ואני תפילה שכל תפילותיכם ותפילת כל ישראל יתקבלו ברצון ונזכה יחד לשנים רבות ונעימות ובריאות.